

Svar på skriftligt spørgsmål om möjligheterna för föräldrar till minderåriga barn att delta i reservistverksamheten

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 186/2022 rd undertecknat av riksdagsledamot Saara-Sofia Sirén /saml:

Hur ämnar regeringen främja jämlika möjligheter för minderåriga barns föräldrar att delta i reservist- och avtalsreservistverksamheten?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Rysslands militära angrepp på Ukraina har väckt mycket diskussion bland finländarna om hur medborgarna i Finland kan förbereda sig på olika krissituationer. Intresset för det frivilliga försvaret har också ökat. Likaså håller Försvarsmakten nu på att öka mängden repetitionsövningar när coronapandemin avtar.

Det militära läget i våra närområden är för närvarande lugnt och Finland utsätts inte för något omedelbart militärt hot. Men den förändrade säkerhetsmiljön kräver att Försvarsmaktens krigstida trupper övar mer, så att reservisternas kompetens kan säkerställas. Av Försvarsmaktens krigstida styrka på 280 000 soldater är över 95 procent reservister. En effektiv beväringstjänst och tillräckliga reservövningar är en oersättlig del av Finlands försvarsförmåga.

I värnpliktslagen (1438/2007) bestäms om fullgörandet av skyldigheten att försvara landet som värnpliktig vid försvarsmakten. Till repetitionsövning kan förordnas en värnpliktig som hör till reserven. Förordnandet att delta i en repetitionsövning sänds till den värnpliktige minst tre månader innan övningen börjar. Med den värnpliktiges medgivande kan avvikelser från den föreskrivna tiden göras.

Om ett nödvändigt behov i Finlands säkerhetsmiljö förutsätter det, kan värnpliktiga som hör till reserven förordnas till en beredskapsbaserad repetitionsövning med avvikelser från tidsfristen på tre månader. Beslut om repetitionsövningen fattas då av republikens president.

Befrielse från en repetitionsövning kan på ansökan av den värnpliktige beviljas en värnpliktig

1) för vilken befrielsen är synnerligen nödvändig av familjerskäl, på grund av den ekonomiska situationen eller av orsaker som har samband med utövande av yrke eller näring,

2) för vilken inledandet av eller framstegen i studierna skulle bli kännbart lidande om befrielse inte ges,

3) vars deltagande i repetitionsövningen skulle orsaka hans arbetsgivare särskilt allvarlig olägenhet eller skada i verksamheten, eller

4) på grund av den värnpliktiges andra särskilda personliga orsaker.

För befrielse från repetitionsövning ska den värnpliktige lägga fram tillräckliga grunder. Kallelse till repetitionsövningar kommer normalt i tillräckligt god tid för att det ska vara möjligt att utreda olika möjligheter att ordna vårdnaden av minderåriga barn både genom föräldrarnas egna åtgärder och eventuellt med stöd av kommunen. Det är skäl att påvisa dessa åtgärder om det fortfarande finns en möjlighet att det inte finns någon vårdplats för barnet under repetitionsövningen. Försvarsmaktens regionalbyråer behandlar värnpliktigas ansökningar och att ett minderårigt barn blir utan en förälder eller något annat skyddsnät är klart en sådan personlig orsak, på basis av vilket det är möjligt att fatta ett befriande beslut från repetitionsövningen. Besluten fattas dock alltid från fall till fall.

Möjligheten för minderåriga barns föräldrar att delta i reservistverksamheten är viktig och bör främjas. Man måste dock identifiera omfattande likabehandlingsfrågor när man planerar eventuella stödåtgärder till exempel för att utveckla vårdmöjligheterna för reservisters minderåriga barn. Detta är en fråga som bör behandlas vid nästa parlamentariska behandling av reformen av värnplikten. Då framträder eventuellt även frågan om obligatorisk värnplikt för kvinnor, som ovan nämnda ärende också anknyter till.

Försvarsministeriet anser att reservister normalt har tid att ordna vårdplatser för minderåriga barn och för närvarande har Försvarsmakten möjlighet att beakta särskilt vägande personliga orsaker i fråga om deltagande i repetitionsövningar för föräldrar med minderåriga barn.

Helsingfors 29.4.2022

Försvarsminister Antti Kaikkonen